

Inbreng NVPI inzake consultatie Implementatiewet Richtlijn Online Omroepdiensten 21.10.2019

NVPI dankt het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de geboden mogelijkheid te reageren op het voorstel *Implementatiewet inzake Richtlijn 2019/789 van 17 april 2019 tot vaststelling van voorschriften inzake de uitoefening van auteursrechten en naburige rechten die van toepassing zijn op bepaalde online-uitzendingen van omroeporganisaties en de doorgifte van televisie- en radioprogramma's en tot wijziging van Richtlijn 93/83/EEG van de Raad.*

Hieronder bespreken wij de onderwerpen die voor NVPI en met name haar groepsverenigingen FDN (Film Distributeurs Nederland) en NVPI Audio van belang zijn. De groepsverenigingen van NVPI zijn:

- NVPI Audio,
- FDN (Film Distributeurs Nederland) en
- NVPI Interactief.

NVPI vertegenwoordigt aldus -naar omzet- meer dan negentig procent van de platenmaatschappijen, filmdistributeurs en uitgevers van videogames in Nederland.

In onze reactie geven we aan wat volgens ons verbeteringen zouden zijn. We verzoeken u daarmee rekening te houden bij het vaststellen van een definitief voorstel. De verwijzingen naar paginanummers van de Richtlijn betreffen de Nederlandstalige versie.

Vanzelfsprekend zijn we graag bereid een en ander in een gesprek of anderszins toe te lichten.

Inleiding

De Richtlijn en het Wetsvoorstel beïnvloeden het juridische en economische speelveld van de rechthebbenden in de muziek- en audiovisuele sector. Daardoor is het van groot belang dat de implementatie de tekst en bedoeling van de Richtlijn strikt volgt.

Met name de bestaande territorialiteit in exploitatie is van groot belang voor de film- en muziekindustrie. Voor de filmindustrie is de territorialiteit van rechten essentieel voor de financiering, exploitatie en goede werking van de exploitatieketen. Dat is van belang voor alle bij exploitatie betrokkenen partijen.

In de praktijk van de muziekindustrie bestaat een goed werkend pan-Europees licentiesysteem, dat ook van toepassing is op ondersteunende diensten van omroepen. SENA en haar zusterorganisaties zijn partij bij wederkerigheidscontracten (binnen de EER 24 organisaties voor catch-up diensten en 24 voor simulcast-diensten). Een omroep kan een licentie verkrijgen bij een van deze partijen, die eveneens geldt voor het grondgebied van alle overige partijen. De introductie van het oorsprongsland-beginsel dit systeem kunnen ondergraven.

Bovendien geldt dat waar rechthebbenden in plaats van exclusieve rechten slechts beschikken over vergoedingsrechten zij minder (onderhandelings-)invloed hebben op het afspreken van tarieven. De

impact van deze inperking van contractuele vrijheid wordt groter zodra deze effecten voor de gehele Europese markt gaan gelden.

Uit recent onderzoek van IFPI blijkt dat radio als lineair aanbodkanaal concurreert met abonneediensten, en een negatieve invloed heeft op de mate waarin consumenten dergelijke diensten omarmen. Ook blijkt uit recent onderzoek dat consumenten steeds meer tijd besteden aan het luisteren naar radio. Daarbij komt dat radio een transitie doormaakt naar online, hetgeen een risico op verstoring van de digitale muziekmarkt met zich meebrengt, waar radio in de online omgeving concurreert met andere muziekdiensten terwijl zij drastisch minder betaalt.

Het is onzes inziens van belang om bij implementatie met deze achtergronden rekening te houden. In dit verband wijzen we op het grote belang van de eerste alinea van art. 3 lid 2 van de Richtlijn waar bepaald wordt dat de lidstaten er voor zorgdragen *“dat bij de vaststelling van het bedrag van de betalingen voor de rechten waarvoor het in lid 1 bepaalde oorsprongslidbeginsel geldt, de partijen rekening houden met alle aspecten van de ondersteunende onlinedienst, zoals kenmerken van die dienst, waaronder de duur van de onlinebeschikbaarheid van de in die dienst aangeboden programma’s, het luisteraars- of kijkerspubliek en de aangeboden taalversies (...)”*.

Ondersteunende diensten

Land-van-oorsprongsbeginsel (art. I sub F en art. II sub J Wetsvoorstel)

Uit art. 3 lid 1 Richtlijn volgt dat het oorsprongslidbeginsel alleen geldt indien de omroeporganisatie haar hoofdvestiging heeft in de lidstaat. Het Wetsvoorstel hanteert de formulering *“het Rijk binnen Europa”* zonder het criterium van de hoofdvestiging in de lidstaat te vermelden. Daarmee is niet voldoende duidelijk dat bepalingen alleen gelden indien de omroeporganisatie in de lidstaat haar hoofdvestiging heeft.

Het is ons inziens nuttig om overeenkomstig Overweging 11 van de Richtlijn te vermelden dat het oorsprongslidbeginsel *“geen enkele verplichting in het leven [mag] roepen voor omroeporganisaties om in hun ondersteunende onlinediensten programma’s aan het publiek mede te delen of beschikbaar te stellen of dergelijke ondersteunende onlinediensten te leveren in een andere lidstaat dan de lidstaat waar zij hun hoofdvestiging hebben”*.

Hoogte verschuldigde vergoeding (art. I sub F en art. II sub J Wetsvoorstel)

Het is voor rechthebbenden van belang geen verder nadeel te ondervinden van het oorsprongslidbeginsel, hetgeen op zich al een beperking is van hun rechten. Daarbij is het essentieel dat zij een passende vergoeding ontvangen die gebaseerd is op de economische waarde van een pan-EER licentie en het potentiële EER-wijde gebruik. Dit belangrijke begrip *economische waarde* wordt ook gehanteerd in de Richtlijn Collectief Beheer (2014/26.EU): *“(…) de economische waarde van het gebruik van de rechten in het handelsverkeer, gelet op de aard en reikwijdte van het gebruik van de werken”*. Dat principe zou verduidelijkt moeten worden bij implementatie van art. 3 van de Richtlijn.

Terecht wijst Overweging 4 van de onderhavige Richtlijn erop dat een passende vergoeding belangrijk is *“om een divers aanbod te waarborgen, wat ook in het belang van de consument is”*. Het betreft derhalve een belangrijke economisch mechanisme. De economische waarde ziet op de rechten die de gehele EER bestrijken. Dat is immers de reikwijdte van de licentie, die niet is beperkt tot het land waar de omroeporganisatie de toestemming heeft verkregen. In dat verband wijzen we op de bepaling van Overweging 12 Richtlijn die stelt dat bij het bepalen van het bedrag van de betalingen voor de betrokken rechten rekening gehouden worden met *“(…) het kijkers- en luisteraarspubliek, inclusief het publiek in de lidstaat waar de omroeporganisatie haar hoofdvestiging heeft, en in andere lidstaten waar de toegang tot en het gebruik van de ondersteunende onlinedienst plaatsvindt (...)”*. Wij bevelen derhalve aan om dit bij de implementatie met zoveel woorden aan te geven, evenzo als de regel dat de verschuldigde vergoeding de economische waarde moet reflecteren (met als reikwijdte het grondgebied van de EER). Daarbij kunnen de geldende tarieven in betreffende landen mogelijk een co-indicator zijn ten aanzien van de economische waarde.

NVPI beveelt bovendien aan om de laatste zin van het voorgestelde art. 47c lid 2 Auteurswet te wijzigen in *“Partijen kunnen afspraken maken over de methode van berekening van de hoogte van de vergoeding, zij het op basis van de inkomsten van de omroeporganisatie of anderszins”*. Dat is onzes inziens van belang omdat anders de suggestie zou kunnen ontstaan dat de genoemde methode de enige toegestane berekeningsmethode zou zijn.

Contractuele vrijheid

Het is van belang om conform de tekst en bedoeling van de Richtlijn in het Wetsvoorstel te verduidelijken en te implementeren dat het in de Richtlijn bedoelde oorsprongslidbeginsel geen afbreuk doet *“aan de contractuele vrijheid van rechthebbenden en omroeporganisaties om, in overeenstemming met het Unierecht, de exploitatie van dergelijke rechten, met inbegrip van die uit hoofde van Richtlijn 2001/29/EG, te beperken”*, aldus art. 3 lid 3 Richtlijn.

De mogelijkheid voor rechthebbenden en omroepen om vrij te contracteren, waaronder in de toekomst, is van fundamenteel belang. Niet op z'n minst daar omroeporganisaties wellicht niet van plan zijn om hun ondersteunende diensten in ieder EER territorium aan te bieden en dienovereenkomstig de kosten (in overeenstemming met het voorgestelde art 47c lid 2 Auteurswet jº art. 32b (laatste zin) WNR), niet zouden willen dragen ten aanzien van een pan-EER toestemming.

Het Wetsvoorstel volstaat echter met één bijzin in de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel (de zinsnede: *“behoudens andersluidende afspraken met rechthebbenden”*, pagina 2 van de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel). Dat is voor dit belangrijke onderwerp naar onze mening te summier en we bevelen dan ook dringend aan om art. 3 lid 3 van de Richtlijn over te nemen in het Wetsvoorstel.

Nieuws- en actualiteitenprogramma's (art. II sub A en art. II sub J Wetsvoorstel)

De Richtlijn bepaalt dat het oorsprongslidbeginsel betrekking heeft op *“nieuws- en actualiteitenprogramma's”*. Ook de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel geeft aan dat het

land van oorsprong-beginsel van toepassing is op online ondersteunende diensten bij *“nieuws- en actualiteitenprogramma’s (...)*”.

Het Wetsvoorstel kijkt daar in de voorgestelde artikelen 47c (Auteurswet) en 32b (WNR) vanaf door de programmacategorie als volgt te formuleren: *“televisieprogramma’s die gerelateerd zijn aan het nieuws en actualiteiten”*. Dit is een ruimere kwalificatie dan de tekst en bedoeling van de Richtlijn.

Gezien het grote belang bij territorialiteit in de audiovisuele sector en de territoriale exploitatiemogelijkheden voor investeringen, productie, distributie en werkgelegenheid in de audiovisuele sector, is het van belang een formulering te hanteren die zo dicht mogelijk bij de tekst en bedoeling van de Richtlijn blijft. We bevelen dan ook ten eerste aan om de voorgestelde tekst van art. 47c conform de Richtlijn (en de Memorie van Toelichting) te beperken tot *“nieuws en actualiteitenprogramma’s”*. Het is van groot belang dat voorkomen wordt dat andere programmacategorieën zoals documentaires of human-interest programma’s hieronder zouden kunnen vallen.

Ondersteunende diensten (art. I sub F en art. II sub J Wetsvoorstel j° onderdeel F Memorie van Toelichting)

Uit de Richtlijn volgt dat het oorsprongslandbeginsel van toepassing is op *“door een omroeporganisatie aangeboden ondersteunende onlinediensten die een duidelijke en ondergeschikte relatie hebben ten opzichte van de uitzendingen van de omroeporganisatie”* (Overweging 8 Richtlijn). Het Wetsvoorstel hanteert een afwijkende formulering door deze passage: *“Met ondersteunende onlinediensten van een omroeporganisatie wordt bedoeld op de diensten die een duidelijke en ondergeschikte relatie hebben ten opzichte van de uitzendingen van de omroeporganisatie”*, pag. 7 onderdeel F van de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel). De formulering zou onzes inziens moeten worden aangepast aan de bedoeling en tekst van de Richtlijn. In de Richtlijn is *“ondersteunende”* een zelfstandig criterium (naast de bedoelde duidelijke en ondergeschikte relatie), terwijl door de formulering in het Wetsvoorstel het criterium *“ondersteunende”* geen criterium meer lijkt maar een reeds door een gegeven definitie ingevuld begrip.

Gezien het belang van bovenbedoelde bepaling zijn we van mening dat deze in de wetstekst zelf zou moeten worden geplaatst in plaats van slechts in de Memorie van Toelichting.

We bevelen aan om overeenkomstig Overweging 10 van de Richtlijn toe te lichten dat het oorsprongslandbeginsel enkel mag gelden *“wanneer programma’s gebruikt worden voor de eigen ondersteunende onlinediensten van de omroeporganisatie. Het mag niet van toepassing zijn op het in licentie geven van eigen producties van een omroeporganisatie aan derden, waaronder andere omroeporganisaties”*.

We wijzen erop dat de omschrijving in Overweging 8 onzes inziens uitputtend bedoeld is, hetgeen uit de Memorie van Toelichting duidelijker zou moeten blijken. Overweging 8 vermeldt in dat verband immers *“Daarnaast bestaan de ondersteunende onlinediensten die onder deze richtlijn vallen uit (...)”*, terwijl het Wetsvoorstel de -mogelijk ruimer te interpreteren- formulering hanteert *“Daarnaast kan het ook zien op (...)”*.

Simulcasting (art. I sub F en art. II sub J jo onderdeel F Wetsvoorstel)

Het is van belang dat de definitie rondom simulcasting diensten exact de Richtlijn volgt. Overweging 8 van de Richtlijn hanteert de omschrijving “(...) diensten die op strikt lineaire wijze en gelijktijdig met de uitzending toegang geven tot radio- en televisieprogramma’s”, waar het Wetsvoorstel stelt: “(...) de lineaire online doorgifte van een uitzending”. Het is voor rechthebbenden relevant dat de criteria “strikt” en “gelijktijdig” ook in de Memorie van Toelichting worden opgenomen conform de Richtlijn. In dit verband wijzen we erop dat Overweging 14 van de Richtlijn verduidelijkt dat doorgifte ziet op het *ongewijzigd* en *integraal* doorgeven. Dit is voor rechthebbenden ten aanzien van simulcasting evenzo relevant.

Catchup diensten (art. I sub F en art. II sub J Wetsvoorstel j° onderdeel F Memorie van Toelichting)

De Richtlijn bepaalt in Overweging 8 dat het bij catchup diensten gaat om “diensten die binnen een welbepaalde termijn na de uitzending toegang geven tot eerder door de omroeporganisatie uitgezonden televisie- en radioprogramma’s”. In het Wetsvoorstel mist echter het criterium van de “welbepaalde termijn”. Het is voor rechthebbenden van belang dat dit criterium conform de bedoeling en tekst richtlijn onderdeel is van de omschrijving. Immers dient het daadwerkelijk om catch-up te gaan en niet om een online archief cq databank bestaande uit ooit uitgezonden programma’s. Dat zou in de praktijk enerzijds neerkomen op een standalone interactieve online media dienst die concurreert met diensten van andere partijen dan omroeporganisaties en dus niet vallen onder het land-van-oorsprongsbeginsel, en anderzijds zou er geen sprake meer zijn van een duidelijk en ondergeschikte relatie ten opzichte van de uitzendingen van de omroeporganisatie (zoals vereist door Overweging 8 Richtlijn).

We wijzen erop dat het van belang is dat het aangeboden programma identiek moet zijn aan het programma dat door de omroeporganisatie is uitgezonden. Overeenkomstig Overweging 14 van de Richtlijn gaat het om *ongewijzigd en integraal* aanbieden.

Door of onder controle en verantwoordelijkheid van een omroep (art. I sub F en art. II sub J Wetsvoorstel j° onderdeel F Memorie van Toelichting)

Gezien het grote belang van territorialiteit en territoriale exploitatiemogelijkheden voor investeringen, productie en werkgelegenheid in de audiovisuele sector, is het van belang een formulering te hanteren die zo dicht mogelijk bij de tekst en bedoeling van de Richtlijn blijft. Het is in dat verband voor de audiovisuele sector van belang dat de conform de bedoeling en tekst van de Richtlijn de bepaling ten aanzien van ondersteunende onlinediensten is beperkt tot omroepen. De Richtlijn hanteert de formulering “ondersteunende onlinedienst door of onder controle en verantwoordelijkheid van een omroeporganisatie”. De voorgestelde artikelen 47c (Auteurswet) en 32b (WNR) hanteren een daarvan afwijkende formulering, te weten: “ondersteunende onlinedienst die onder toezicht en verantwoordelijkheid van de omroeporganisatie wordt uitgevoerd”. We dringen erop aan om de formulering van de Richtlijn te hanteren, omdat daaruit de relatie tussen omroep en onlinedienst duidelijker blijkt.

Waarborg uitgezonderde dienst te beperkt geïmplementeerd (pag. 7 MvT, m.b.t. art. 1 sub F)

We dringen erop aan om de belangrijke waarborgen uit Overweging 8 van de Richtlijn over te nemen

in het Wetsvoorstel of de Memorie van Toelichting, namelijk dat *“het verlenen van toegang tot individuele werken of andere beschermde materialen die in een televisie- of radioprogramma zijn opgenomen, of werken of andere beschermde materialen die geen verband houden met een door de omroeporganisatie uitgezonden programma, zoals diensten die toegang verlenen tot individuele muziekstukken of audiovisuele werken, muziekalbums of video’s, bijvoorbeeld via video-on-demanddiensten, niet onder het toepassingsgebied mogen vallen van de diensten waarop deze richtlijn betrekking heeft”*.

Dit is een essentiële passage, daar de omschreven toegangsdiensten, met video-on-demanddiensten als terecht voorbeeld, de kern raken van de huidige en toekomstige primaire exploitatie van de audio- en audiovisuele sector. Het door de Richtlijn in Overweging 8 onderkende belang zou onzes inziens ook in de Memorie van Toelichting duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht door deze bepaling over te nemen. Daarbij wijzen we erop dat de waarborg in Overweging 8 ruimer is omschreven dan in het Wetsvoorstel. In Overweging 8 van de Richtlijn staat dat deze eveneens ziet op *“werken of andere beschermde materialen die geen verband houden met een door de omroeporganisatie uitgezonden programma”*. In het Wetsvoorstel ontbreekt deze zinsnede, die onzes inziens dient te worden toegevoegd. Ook is het genoemde voorbeeld *“video-on-demanddiensten”* van groot belang. Dit alles om te verduidelijken welke diensten niet onder het toepassingsgebied van de bepalingen inzake ondersteunende diensten (behoren te) vallen.

In dit verband bevat de Memorie van Toelichting op pag. 7 (onderdeel F) een te summiere passage: *“Het verlenen van toegang tot individuele werken of beschermde materialen die in een televisieprogramma zijn opgenomen valt buiten het toepassingsbereik”*. We merken hierbij op dat deze passage in strijd met de Richtlijn beperkt is tot televisieprogramma’s. Conform de Richtlijn dienen radioprogramma’s daaraan te worden toegevoegd.

Eigen producties van omroepen (art. I sub F en art. II lid J Wetsvoorstel)

NVPI is het eens met de in het Wetsvoorstel gehanteerde omschrijving in art. 47c lid 1 onder b sub ii Auteurswet dat het dient te gaan om *volledig door de omroeporganisatie gefinancierde eigen producties*. We bevelen aan om in de Memorie van Toelichting overeenkomstig Overweging 10 van de Richtlijn te verduidelijken dat onder eigen producties van omroeporganisaties wordt verstaan: *“producties die worden uitgevoerd door een omroeporganisatie met gebruikmaking van eigen middelen”*. Onzes inziens dient evenals in Overweging 10 te worden verduidelijkt dat daaronder niet wordt verstaan: *“producties die in opdracht van de omroeporganisatie geproduceerd worden door van de omroeporganisatie onafhankelijke producten, en coproducties”*.

We zijn van mening dat ook producties die worden uitgevoerd door een dochtermaatschappij van een omroeporganisatie uit oogpunt van duidelijkheid met zoveel woorden zouden moeten worden uitgezonderd, omdat er in dat geval immers geen sprake is van uitvoering door een omroeporganisatie.

In de nabuurrechtelijke pendant van art. 47c lid 1 sub b sub ii Auteurswet ontbreekt het woord

“volledig”. De voorgestelde omschrijving in art. 32b lid 1 sub b sub ii¹ WNR dient in overeenstemming te worden gebracht met het auteursrechtelijke artikel, door toevoeging van het woord “volledig”: “*volledig door de omroeporganisatie als bedoeld in artikel 1.1. van de Mediawet gefinancierde eigen producties zijn*”.

Inwerkingtreding (art. V Wetsvoorstel)

Het is van belang dat het oorsprongslandbeginsel in de gehele EU op dezelfde datum in werking treedt. Anders zou er een verschil ontstaan voor omroeporganisaties afhankelijk van het land van vestiging.

Art. 11 van de Richtlijn schrijft het aldus voor en het is onzes inziens de enige logische conclusie dat het oorsprongslandbeginsel vanaf 7 juni 2023 [twee jaar na de door de richtlijn voorgeschreven omzettingstermijn] van toepassing is op overeenkomsten die voor 7 juni 2021 [de laatste dag van de implementatietermijn] zijn aangegaan. Dit dient onzes inziens aldus vermeld te worden bij implementatie.

Rechtstreekse uitoefening van uitzendrechten door rechthebbenden

Het eerder vermelde belang van contractuele vrijheid is zeer relevant ten aanzien van de mogelijkheid voor rechthebbende producenten om hun uitzendrechten rechtstreeks met omroeporganisaties individueel uit te oefenen.

Omroeporganisaties vallen in dat verband -terecht- niet onder de verplichte collectieve uitoefening van uitzend- en doorgifteredrechten, daar zij zijn uitgezonderd voor wat betreft hun eigen rechten én voor wat betreft aan haar van andere rechthebbenden verkregen rechten, aldus art. 5 van de Richtlijn en het voorgestelde art. 26a lid 4 Auteurswet.

We dringen er ten eerste op aan om het doel van deze bepaling bij implementatie te verduidelijken, in overeenstemming met Overweging 18 van de Richtlijn. Overweging 18 bepaalt expliciet dat “*de in de richtlijn vastgestelde regels inzake de door de omroeporganisaties uitgeoefende doorgifteredrechten met betrekking tot hun eigen uitzendingen, geen beperking mogen vormen voor de keuze van rechthebbenden om hun rechten ofwel aan een omroeporganisatie ofwel aan een organisatie voor collectief beheer over te dragen en hun aldus toe te staan een rechtsreeks aandeel in de door de exploitant van een doorgifteredienst betaalde vergoeding te verkrijgen*”.

Doorgifte

Waarborg beheerde doorgifte omgeving te beperkt geïmplementeerd (art. I sub A en art. II sub A Wetsvoorstel)

We dringen erop aan om voor wat betreft de waarborg ten aanzien van doorgifte via internet dichter aan te sluiten bij de bedoeling en tekst van de Richtlijn. Daarbij is het voor rechthebbenden zeer relevant dat er wordt gewezen op het achterliggende belang, overeenkomstig Overweging 14 van de Richtlijn, dat luidt: “*Om te zorgen voor voldoende bescherming tegen ongeoorloofd gebruik van*

¹ De tweede “i”, moet zijn “ii”.

werken en ander beschermd materiaal, wat met name belangrijk is in geval van betaalde diensten, moeten doorgiftdiensten die via internettoegangsdiensten worden aangeboden, uitsluitend onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen wanneer deze doorgiftdiensten worden geleverd in een omgeving waar alleen gemachtigde gebruikers toegang hebben tot de doorgifte en het niveau van de beveiliging van de inhoud vergelijkbaar is met het niveau van beveiliging van inhoud die wordt doorgegeven via gecontroleerde netwerken, zoals kabel of gesloten IP-netwerken, waarin doorgegeven inhoud versleuteld is. Die voorschriften moeten kunnen worden nageleefd en adequaat zijn”.

Het Wetsvoorstel hanteert in dit verband naar onze mening een te summiere passage in art. I sub A en art. II sub A: *“een beveiligde doorgifte [...] in een beheerde omgeving aan daartoe geautoriseerde gebruikers”* (art. 1 lid 2 WNR). Bovendien ontbreekt in de voorgestelde auteursrechtelijke pendant van het artikel het woord *“beveiligde”* (art. 12 lid 2 sub 9 Auteurswet), welke nader criterium voor rechthebbenden evenzeer relevant is, zeker in de online omgeving, en bovendien ook in de Richtlijn wordt gehanteerd.

Deze bepalingen inzake doorgifte via internet dienen onzes inziens duidelijker conform de Richtlijn te worden geformuleerd met een beperking tot een *“beheerde omgeving”* met als definitie *“een omgeving waarin een exploitant van een doorgiftdienst een beveiligde doorgifte verricht aan bevoegde gebruikers, die een niveau van beveiliging biedt die vergelijkbaar is met het niveau van beveiliging bij gecontroleerde netwerken, zoals kabel of gesloten IP-netwerken”*, aldus artikel 2 lid 2 sub b, j^o artikel 2 lid 3 en Overweging 14 van de Richtlijn.

Verplicht collectief beheer voor doorgifte (art. I sub D en art. II sub H Wetsvoorstel)

De Richtlijn laat lidstaten de keus om verplicht collectief beheer voor doorgifte toe te passen op situaties waarin zowel de eerste uitzending als de doorgifte op hun eigen grondgebied plaatsvinden. Wij zijn daarvan geen voorstander waar het exclusieve rechten beperkt of indien dit zou kunnen leiden tot hogere kosten. Hogere kosten en vergoedingsrechten in latere schakels van de (audiovisuele) exploitatieketen hebben een drukkend effect op de Return On Investment van de investeerder. Dat heeft een negatief effect op investeringen en daarmee op de ontwikkeling van nieuwe producties, initiële makersvergoedingen, honoraria en werkgelegenheid.

Vermoeden van overdracht (art. I sub E Wetsvoorstel)

Het vermoeden van overdracht van het huidige art. 45d Auteurswet is een essentieel element voor de financiering van productie en distributie in de audiovisuele sector. Het centreren van rechten bij de audiovisuele producent is van belang voor de goede werking van de exploitatieketen en voor de nationale en internationale (co-)financieringsmogelijkheden, en daarmee van belang voor alle bij exploitatie betrokken partijen. Het niet van toepassing verklaren van het vermoeden van overdracht ten aanzien van doorgifte en direct injection openbaarmaking, zou in dat verband nadeel toebrengen aan investeringen, productie, distributie en werkgelegenheid in de audiovisuele sector in Nederland. Het zou bovendien in strijd kunnen zijn met artikel 14bis, 2b van de Berner Conventie.

Een nieuw naburig recht voor filmproducenten lost bedoeld nadeel op zich niet op.

Onverminderd het voorgaande, kunnen we overigens op zich een eigen naburig recht voor filmproducenten ten aanzien van uitzending onderschrijven, voor zover dat bevorderlijk zou kunnen zijn voor solide rechten voor de producent. We wijzen er op dat filmproducenten uit andere landen dan EU-lidstaten eenzelfde belang hebben ten aanzien van bedoelde rechten.

Direct injection

Een enkele openbaarmaking (art. I sub B en art. II sub H Wetsvoorstel)

Het is van belang dat verduidelijkt wordt dat voor uitzending door een omroeporganisatie individuele afspraken moeten kunnen worden gemaakt door rechthebbende (producent) en de omroeporganisatie. De Richtlijn bepaalt in Overweging 20 terecht dat omroeporganisaties en distributeurs van signalen *“van de rechthebbenden toestemming [moeten] verkrijgen voor hun specifieke bijdrage aan de enkele handeling van mededeling aan het publiek”*. Doordat het Wetsvoorstel art. 26a tot en met 26c echter van overeenkomstige toepassing verklaart op direct injection openbaarmaking, middels het voorgestelde art. 26cc, zou in dat verband wellicht een misverstand kunnen ontstaan.

Het voorgestelde art. 12c Auteurswet bepaalt dat er sprake is van *“een enkele openbaarmaking”* waarvoor de omroeporganisatie en de kabelexploitant gezamenlijk verantwoordelijk zijn. De voorgestelde nabuurrechtelijke pendant, art. 14a lid 2 WNR, hanteert een andere formulering *“een enkele gezamenlijke mededeling aan het publiek”*. Het is ons niet duidelijk waarom deze verschillende formuleringen zijn gehanteerd.

Verplicht collectief beheer voor direct injection (art. I sub D en art. 2 sub H Wetsvoorstel)

NVPI is geen voorstander van het in art. 26cc Auteurswet voorgestelde verplicht collectieve beheer voor direct injection openbaarmaking. Voor zover daarbij de verplichte proportionele billijke vergoeding op grond van het voorgestelde art. 45d lid 2 Auteurswet ook zou gelden ten aanzien van andere makers dan hoofdmakers, merken we op dat de Richtlijn geen juridische basis biedt voor introductie van vergoedingsrechten. Voor niet-hoofdmakers geldt momenteel reeds de billijke vergoeding van artikel 45d lid 1 van de Auteurswet. Tevens is NVPI geen voorstander van het in art. 14a lid 2 WNR voorgestelde verplicht collectieve beheer voor direct injection openbaarmaking, die immers bestaande licentiepraktijken onnodig zouden kunnen beïnvloeden.